

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici hodie (maximè Calvinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent, vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

5. Dicite filiæ Sion: Ecce Rex tuus venit tibi mansuetus, sedens super asinam & pullum filium subiugalis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39463

missionem peccatorum gratuitam consequendam. At verò satisfactio quæ relapsis propria est, homini iam reconciliato imponitur, non vt peccatorum remissionem consequatur, quâ iam habet, eamque gratuitam beneficio mortis Christi; sed vt peccatorum pœnæ temporales subeantur. Qui reconciliatur Deo, à pœna peccatorum æterna liberatur, regnique celestis hæres constituitur: cuius tamen possessionem prius adire non potest, nisi iustitiæ Dei, quæ pœnas temporales exposcit, satisfiat. Quod totum multis Scripturæ exemplis Catholici luculenter probant, nosque ex parte attingimus in Prœp. Catholico. Ridiculè igitur garrit Calvinus, qui *satisfactiones quas Catholici docent, per gratuitam reconciliationem refutari* affirmat, quam ad illam reconciliationem nihil prorsus illæ pertineant, sed eam iam factam & completam ex alio capite consequantur. Papistarum verò nomine totam antiquitatem seueriliter perstringit, quorum sententia de satisfactione, vna pœnitentiæ salutaris parte, tam clara & copiosa est, vt Calvinus eam negare non audeat, cõtemnere tamen non sit veritus. Sic enim scribit. *Parum me mouent quæ in veterum scriptis de satisfactione passim occurrunt. Video quidem eorum nonnullos, dicam simpliciter, omnes ferè quorum libri extant, aut hac in parte lapsos esse, aut nimis asperè ac durè loquutos. Hæc ille lib. 3. cap. 4. num. 38. Institut.* Non igitur de satisfactionibus garrunt Papistæ, sed tota garrit antiquitas, nisi & veteres omnes Papistas esse velit: quod libenter amplectimur, quia & verum est.

In die an-
tharum.

Calvini ri-
dicula ca-
uillatio.
Papistarum
nomine to-
tam anti-
quitatem
suggillat
Calvinus.

IN MATTHÆI CAP. XXI.

5. *Dicite filia Sion: Ecce Rex tuus venit tibi mansuetus, sedens super asinam & pullum filium subiugalis.*

Christi in-
troitus in
die Pal-
marum.

Ic Christi in Hierosolymam ingressus toti reliquæ eius vitæ inuitatus, ab omnibus quatuor Euangelistis commemoratus, & à Propheta Zacharia specialiter prædictus, aliquam explicacionem magis accuratam meritò desiderat. Causæ eius variæ fuerunt. Primum, vt specimen quoddam regni sui daret, etiã circa huius mundi honores. Tamen enim asino insidens & à pauperibus comitatus, *ridiculam pompam*, vt impius Cal-
uinus

uinus eam vocat, præbuisse videatur; tamen ipsa inequitatio insolita, animal cui infedit, & via ipsa instrata, ramorum gestatio, totius populi fausta acclamatio, eorum qui in ciuitate erant occurfus frequens, diuinæ voces acclamantis populi, principum populi turbatio, magnificum & regale aliquid præferebant. Altera causa erat exultationis, quam de illo plerique habebant quòd verus Messias esset, publica testificatio. Dicebat enim populus: *Hic est Iesus Propheta à Nazareth Galilea.* Et omnis turba laudabat Deum voce magna super omnibus quas viderat virtutibus. Tunc quoque testimonium perhibebat ei (id est, magnificè eum prædicabat) turba qua erat cum eo, quando Lazarum vocauit de monumento, & suscitauit eum à mortuis. Tertia causa esse potest, vt ipsis Iudæis in iudicium & testimonium maius fieret, quòd quem tam paucis antè diebus tanto honore dignum existimassent, paulò post crucifigendum esse vna voce clamauerūt. Quarta causa, quia illo eodem die post passionem à morte resurgens, gloriam suam & regnum immarcescibile auspiciaturus esset. Quinta, vt figuram veterem impleteret, secundum quam agnus 14. die Lunæ immolandus, decima Lunæ (quæ hic dies erat) in domum patris familias solemniter introducendus erat, & futura immolationi præsto feruandus. Sexta esse potest ad aliam figuram implendam, quia decima mensis primi quæ hic dies erat, Iosue terram promissionis ingressus est, & decimaquarta sequenti solempne Pascha immolauit.

Ioan. 12.

Exod. 11.

Iosue 4.

et 5.

Ad literam quod attinet, valde notandum quòd Matthæus duas prophetias coniungit, quod non aduertens Calvinus, aliud ineptum quid somniavit. Nam prima illa verba, *Dicite filie Sion*, apud Esa. cap. 62. leguntur hoc modo: *Dicite filie Sion: ecce Saluator tuus venit, ecce merces eius cum eo, & opus eius coram illo.* Quæ propheta vt Iudæis notissima & gratissima adiungitur alteri prophetae ex Zacharia dicente: *Ecce Rex tuus venit tibi mansuetus*, &c. quæ tanquam ignobilis & despicibilis, minus erat Iudæis grata. Eodem modo Marc. 1. duæ prophetiæ simul iunguntur similem ob causam. Nam post illa verba, *Ecce ego mitto Angelum meum ante faciem meam*, &c. Malach. 3. quæ celeberrima erat apud Iudæos propheta, adiungit Marcus, *Vox clamantis in deserto*, &c. Esa. 40. vt videlicet intelligerent Angelum illum, de quo loquitur Malachias, esse hanc vocem clamantis in deserto, de qua loquitur Esaias. Sic vt hoc loco intelligerent Iudæi, Regem venientem super asinam pauperem ac mansuetam, eundem esse

esse de quo Esaias dixit, *Ecce venit Saluator tuus*, &c. alterius prophetiæ principium atexit Matthæus. Quod autem Prophetæ dicit, *Sedens super asinam & pullum filium subiugalis*, aliqui interpretes, quos Calvinus sequitur, existimant per Synecdochē dictum, ut duorum nomine vnum intelligatur, & ut ait in hunc locum Beza, equitat cum tribus equis qui non nisi super vnum equitat, quia plures sequuntur. Hoc illis probabilius videtur, quia ceteri Euangelistæ non nisi super pulum Dominum equitasse narrant, & improbable videatur, quod in tam paruo itinere diuersis animalibus infederit. Nā allegoriam quod asina subiugalis Iudeos iugo legis assuetos, pullus verò gentilem populum indomitū significet, ut Christus vtriusque Saluator vtrique animali infederit, tanquam ridiculam subsannat Calvinus. Sed vtrique animali Dominū infedisē, verba Matthæi & Prophetæ manifestè docent, qui de vtroque manifestè loquuntur, & Matthæus imprimis qui ait. *Adduxerunt asinam & pullum, & imposuerunt super eorum vestimenta sua, & desuper eum sedere fecerunt.* Quum itaque vtrumque animal stratum esset, vtrique infedisē dubitandum non est. Quare hunc sensum sequitur Chrysostr. homil. 65. in Ioan. Theophyl. in hunc locum, & alij multi. Quod autem aliqui Zachariæ verba sic exponunt, ut nō asinam, sed asinum legant, quia vox Hebræa אֲשֵׁרָא masculini generis est, & sensus sit, super asinum & pullum, id est, natura asinum, ætate pullum, falluntur haud dubiè. Nam 2. Reg. 19. eadem vox in fœminino reperitur: & apud Hebræos nominibus animalium commune, hoc est, ut & maribus & fœminis dentur, sicut vox Græca ὄνος, vtrique sexui communis est. Sed omnem dubitationem tollit quod Matthæus disertissimè de duobus loquitur, *Inuenietis asinam alligatam, & pullum cum ea.* Et iterum: *Adduxerunt asinam & pullum.* Cū ergo duo essent, fœminam non marem fuisse ex eo patet, quod pullus asinæ non patrem, sed matrem sequatur. Quod ceteri tres Euangelistæ non nisi pulli mentionem fecerint, idè factū videri, quia propter gentiles illi sua Euangeliā scripserunt, sicut propter Hebræos Matthæus; vel quia potissimū & diutius pullo infederit, eique infidēs Hierosolymam ingressus fuerit. Narrationi autem Matthæi, quæ vera quoque esse debet, hoc nihil repugnat, quum frequens hoc Euangelistis sit, ut de eodem Christi factō alius plenius alius breuius scribat. Vide August. de consensu Euangelist. lib. 2. cap. 66. Vtrique porro animali in tam breui via infedit, nō fatigationis, sed mysterij

cau

causa, de quo iam diximus. Cuius sanè mysterij in vtroque animali significari, vtcunque id Calvinus simplici negatione reiciat, grauiissimi testes sunt Iustinus Martyr in Dialogo cum Tryphone, Origenes tract. 14. in Matth. Hieron in hunc locum. Ambros. lib. 9. in Lucam, August. contra Faustum lib. 12. cap. 42. & alij ferè veteres omnes. Notandum autem contra Iudæorum hodie vsque incredulitatem, quòd hanc prophetiam Zachariæ post eam à Christo tam manifestè impletam Iudæi in suis synagogis, vbi per sabbata Scripturæ leguntur, nunquam legere voluerint: quod in plena concione coram 200. & amplius Iudæis Dom. Andreas ex Iudæo Rabino Christianus factus, & diebus sabbatinis in vrbe Roma Iudæis ex superiore loco veteres Scripturas explicans, me audiente, illis exprobrauit. Quorum impietati patrocinatur Calvinus, qui hæc omnia de pullo, & asina, Prophetam metaphoricè loquutum affirmat de contemptibili Christi specie.

*Iudæorum
perfidia.*

*In coment.
in Zachar.
cap. 9.*

9. *Clamabant dicentes, Hosanna filio David.*

Quum huius vocis Hosanna explicatio iam dudum à D. Hieronymo iuxta veritatem Hebraicā satis excussa fuerit, tum in comment. in huc locum, tum in tractatu peculiari de voce Osanna, & post eum Cornelius Iansenius prolixè & accuratè idem explicauerit, textusque hodie Syriacus & Hebræus idem clarissimè attestentur, nempe vocem esse apud Hebræos compositam à verbo saluandi, & interiectione obsecrandi, vt significet, *Saluum fac quaeso*, quo etiam sensu Psal. 117. illa eadem vox accipitur, ex quo Psalmo hanc acclamationem desumptam esse, illud quod adiungitur, *Benedictus qui venit in nomine Domini*, inuidè demonstrat: non parua temeritas est noui cuiusdam & celebris Scriptoris, qui consentientem veterum interpretationem agnoscens, ab ea tamen recedere voluit, propter autoritatem cuiusdam Caninij, & Ioannis Druhi, qui Rabbinos secuti scripserunt hanc vocem vnā tantum esse dictionem, & significare *ramos salicum*, vt verum sensum hunc esse ille decernat: *Osanna filio David*, id est, *Rami filio David*. Quam explicationem planè absurdam & ridiculam esse, vel id quod statim sequitur apud Matthæum, illum & alios illos hebraizantes docere debuit: *Osanna in altissimis*. An dicent hic sensum esse, *O Rami in altissimis*? Deinde docere eos debuit eadē vox in Psal. 117. quam vulgaris interpres rectissimè vertit, *O Domine, saluum me*

*Hosanna
quid significet.*